

## Objaśnienia do formularza RAF-2

### Sprawozdanie sporządzają producenci i dystrybutorzy produktów naftowych (rafinerie, mieszalnie oraz jednostki prowadzące obrót produktami przerobu ropy naftowej) oraz właściciele i operatorzy magazynów i rurociągów ropy naftowej i paliw

Objaśnienia dotyczą wzoru formularza obowiązującego w 2016 r.

#### **Dział 1. Surowce i produkty naftowe**

**Należy wypełniać co miesiąc, podając wielkości narastające od początku roku do końca danego miesiąca.** Wielkości produkcji, zakupów, sprzedaży oraz zapasów należy podać w tonach, w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).

Dane ilościowe (w tonach) zawarte w sprawozdaniu powinny odzwierciedlać rzeczywiste, fizyczne przychody i rozchody surowców i produktów naftowych (niezależnie od terminu zapłaty przez kupującego).

#### **Dział 2. Wartość netto zakupu i sprzedaży wybranych surowców i produktów naftowych (narastająco w tys. zł). Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Podane wartości powinny dotyczyć fizycznych przepływów, tj. odnosić się do konkretnych ilości zakupionych lub sprzedanych w danym okresie sprawozdawczym.

Dostosowywanie „fakturowych” wartości do faktycznie przywiezionych z zagranicy lub wywiezionych zagranicę w danym okresie sprawozdawczym ilości towaru daje nieprawdziwy obraz cenowy, tj. ceny zakupu lub sprzedaży produktów są bardzo wysokie albo niskie, co pośrednio prowadzi do formułowania niesłusznych, a nawet wręcz nieprawdziwych wniosków przy okazji sporządzania różnego rodzaju analiz.

#### **Dział 3. Import i nabycie wewnątrzspółnotowe oraz Dział 4. Eksport i dostawa wewnątrzspółnotowa wybranych surowców i produktów naftowych. Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

**Należy wypełniać co miesiąc, podając wielkości narastająco od początku roku do końca miesiąca,** wyszczególniając kraje pochodzenia w przypadku zakupów z zagranicy i kraje docelowe w przypadku sprzedaży za granicę.

#### **Dział 5. Import i nabycie wewnątrzspółnotowe ropy naftowej. Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Dział ten wypełniają tylko importerzy ropy naftowej.

W poszczególnych wierszach odpowiadających wymienionym typom ropy naftowej należy podać informacje o wielkości i wartości zakupu oraz zawartości siarki w ropie i jej gęstości wg klasyfikacji API.

#### **Dział 6. Sprzedaż paliw na rynku krajowym w układzie wojewódzkim. Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Należy wypełniać **tylko raz w roku**, w ramach sprawozdania za 12 miesięcy, podając sprzedaż benzyn silnikowych, olejów napędowych oraz gazu ciekłego LPG, gazu ziemnego CNG oraz gazu ziemnego LNG w poszczególnych województwach z podziałem na kategorie odbiorców paliw, tj. sprzedaż odbiorcom detalicznym (na stacjach paliw) oraz sprzedaż pozostałym odbiorcom finalnym.

**Sprzedaż paliw nabywcom zagranicznym** oznacza sprzedaż wszystkim osobom nabywającym paliwa do pojazdów posiadających numery rejestracyjne inne niż polskie. Obejmuje tylko sprzedaż detaliczną paliw (sprzedaż na stacjach paliw znajdujących się na terytorium Polski).

Ilości paliw zakupionych przez nabywców zagranicznych bez wystawiania faktur (głównie samochody osobowe poruszające się w celach turystycznych) mogą być doszacowane przez respondenta. Jeśli według wiedzy respondenta ilości paliw nabywanych bez faktur są relatywnie małe, to operację doszacowania można pominąć.

**Dział 7. Infrastruktura magazynowa ropy naftowej i paliw (wypełniać według stanu na koniec miesiąca sprawozdawczego). Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Należy wypełniać co miesiąc. Wypełniają tylko:

- podmioty będące właścicielami magazynów na ropę naftową, w tym magazynów podziemnych,
- podmioty będące właścicielami pojemności magazynowych na paliwa, w tym podziemnych magazynów paliw, u których sumaryczna, całkowita pojemność zbiorników wynosi powyżej 500 m<sup>3</sup>, z wyłączeniem pojemności zbiorników na stacjach paliw.

Całkowita infrastruktura magazynowa oznacza pojemności przydzielone na magazynowanie produktu przeznaczonego do własnego obrotu jak również na działalność usługową w zakresie wynajmu.

Przez paliwa należy rozumieć paliwa określone w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1190, z późn. zm.).

Przez średni procent wykorzystania magazynów należy rozumieć średnią zajętość pojemności w ciągu miesiąca sprawozdawczego.

**Dział 8. Infrastruktura przesyłowa ropy naftowej i paliw (wypełniać według stanu na koniec miesiąca sprawozdawczego). Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Należy wypełniać co miesiąc. Wypełniają tylko podmioty będące właścicielami rurociągów ropy naftowej lub paliw. W przypadku rurociągów składających się z dwóch lub więcej równoległych nitek należy podawać sumaryczną długość wszystkich nitek rurociągów.

Przez dostawy ropy naftowej lub paliw należy rozumieć dostawy realizowane dla odbiorców krajowych.

Przez tranzyt ropy naftowej lub paliw należy rozumieć przesył ropy naftowej lub paliw poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

**Dział 9. Projekty inwestycyjne w zakresie infrastruktury magazynowej i przesyłowej ropy naftowej i paliw (wypełniać według stanu na koniec czerwca roku sprawozdawczego). Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Wypełniają tylko podmioty będące właścicielami:

- rurociągów ropy naftowej lub paliw (w przypadku rurociągów składających się z dwóch lub więcej równoległych nitek należy podawać sumaryczną długość wszystkich nitek rurociągów),
- podmioty będące właścicielami magazynów na ropę naftową, w tym magazynów podziemnych,
- podmioty będące właścicielami pojemności magazynowych na paliwa, w tym podziemnych magazynów paliw, z wyłączeniem pojemności zbiorników na stacjach paliw.

Projekty inwestycyjne w trakcie budowy oznaczają projekty mające na celu budowę nowej infrastruktury bądź przekształcenie, modernizację istniejącej infrastruktury, ich budowa się rozpoczęła i w odniesieniu do nich ponoszone są koszty kapitałowe.

Projekty mające na celu wycofanie instalacji z eksploatacji oznaczają etap, w którym inwestycja zostanie na stałe wycofana z eksploatacji.

**Dział 10. Zapasy wybranych surowców i produktów naftowych przechowywane poza granicami kraju (tony). Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Należy wypełniać co miesiąc. Dział ten wypełniają przedsiębiorcy, którzy przechowują zapasy obowiązkowe poza granicami Polski (w innych krajach Unii Europejskiej). Dział dotyczy tylko zapasów obowiązkowych

Wiersz 02 jest sumą wierszy od 03 do 06, zaś wiersz 08 jest sumą wierszy od 09 do 12.

W wierszach od 03 do 06 i od 09 do 12 należy wyszczególnić kraje, w których jednostka sporządzająca sprawozdanie przechowuje zapasy obowiązkowe.

**Dział 11. Zapasy wybranych surowców i produktów naftowych przechowywane na terenie Polski na rzecz innych państw członkowskich UE, Krajowych Centrali Zapasów innych państw członkowskich UE lub na rzecz przedsiębiorców zagranicznych w związku z wypełnianiem obowiązków wynikających z Dyrektywy 2009/119/WE (tony). Dane wykazywać w liczbach całkowitych (ewentualnie z jednym miejscem po przecinku).**

Należy wypełniać co miesiąc. Dział ten wypełniają przedsiębiorcy utrzymujący na terenie Polski zapasy obowiązkowe/publiczne na rzecz innych państw członkowskich UE, Krajowych Centrali Zapasów innych państw członkowskich UE lub na rzecz przedsiębiorców zagranicznych w związku z wypełnianiem obowiązków wynikających z dyrektywy Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładającej na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz. Urz. UE L 265 z 09.10.2009).

Wiersz 02 i 08 dotyczy zapasów obowiązkowych/ publicznych, utrzymywanych w Polsce na rzecz innych państw członkowskich UE, Krajowych Centrali Zapasów innych państw członkowskich UE lub na rzecz przedsiębiorców zagranicznych w związku z wypełnianiem obowiązków wynikających z dyrektywy Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładającej na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych. Wiersz 02 jest sumą wierszy od 03 do 06, zaś wiersz 08 jest sumą wierszy od 09 do 12. W wierszach od 03 do 06 i od 09 do 12 należy wyszczególnić kraje, na rzecz których przechowywane są zapasy.

**Objaśnienia do poszczególnych wierszy Działu 1:**

**Wiersz 01 i 20** - stanowi sumę: zapasów obowiązkowych / publicznych, zapasów na stacjach paliwowych oraz zapasów pozostałych.

**Wiersz 02 i 21** - dotyczy zapasów obowiązkowych / publicznych tworzonych na mocy ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym Dz. U. z 2012 r. poz. 1190, z późn. zm.).

**Zapasy obowiązkowe / publiczne powinni wykazywać wyłącznie właściciele magazynowanych produktów. Podmiot, który wykupił tzw. biletową usługę magazynowania określonego produktu nie powinien wykazywać w swoim sprawozdaniu tej ilości jako zapasu obowiązkowego / publicznego.**

**Zapasy obowiązkowe/ publiczne wykazuje również Agencji Rezerw Materiałowych – w zakresie zapasów ropy naftowej i produktów naftowych utrzymywanych przez nią.**

**Wiersz 03 i 22** - dotyczy zapasów będących własnością jednostki sporządzającej sprawozdanie, zlokalizowanych na stacjach paliw. Pozycja ta została wydzielona z zapasów handlowych ogółem z uwagi na potrzeby statystyczne zgłaszane w tym zakresie przez organizacje międzynarodowe.

**Wiersz 04 i 23** - należy uwzględnić pozostałe zapasy handlowe będące własnością jednostki sporządzającej sprawozdanie, bez względu na miejsce ich składowania (tzn. m.in. produkt pozostający w rurociągach technologicznych, dalekosiężnych, cysternach i autocysternach, depozyty u dostawców i odbiorców, z pominięciem zapasów uwzględnionych w wierszu 03 i 22).

Zapas ropy naftowej – powinno wykazać się m.in. produkt możliwy do przerobu, tj. znajdujący się w zbiornikach rafinerii i w zbiornikach PERN-u, w kawernach a także stany martwe w zbiornikach oraz ilości ropy znajdujące się w rurociągach przesyłowych PERN-u i rurociągach technologicznych w rafineriach.

**Wiersz 05** - należy podać wielkość produkcji uzyskaną z przerobu ropy naftowej oraz z tzw. komponowania (w przypadku rafinerii uwzględnić należy również produkcję w bazach znajdujących się poza zakładem głównym).

W kolumnie „Ropa naftowa” w wierszu tym należy wykazać uzysk ropy z wydobycia krajowego.

Pozycję tę wypełniają firmy zajmujące się m.in.:

- eksploatacją w kraju lądowych złóż ropy naftowej tj. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.,
- eksploatacją złóż ropy naftowej na polskim obszarze morskim, tj. LOTOS Petrobaltic S.A., Energobaltic Sp. z o.o.

**Wiersz 06** - należy podać wielkość importu oraz nabycia wewnątrzspółnotowego czyli bezpośredni zakup zrealizowany przez jednostkę sprawozdawczą (w pozycji tej nie należy wykazywać produktu zakupionego od krajowego pośrednika, który to produkt fizycznie pochodzi z zagranicy).

Zakup ropy naftowej od LOTOS Petrobaltic S.A. jest zakupem krajowym; nie stanowi importu ani nabycia wewnątrzspółnotowego.

**Uwaga:** wielkości wykazane w wierszu 06 Dział 1 w poszczególnych grupach produktowych powinny być zgodne z ilościami wykazanymi w Dziale 3 „**Import i nabycie wewnątrzspółnotowe produktów naftowych**”.

**Wiersz 07** - dotyczy półproduktów i produktów gotowych zakupionych z innych rafinerii bądź od innych firm naftowych, producentów, mieszalni, firm handlowych, pośredników.

**Wiersz 08 i 19** - m.in. obejmuje:

- 1) przychody z ARM i rozchody do ARM (tj. dotyczy odkupna z zapasów obcych i sprzedaży na zapasy obce,
- 2) różnice towarowe ewidencjonowane, wynikające z okresowych inwentaryzacji, z protokołów odbioru transportu itp.
- 3) w przypadku ropy naftowej w poz. tej należy wpisać ubytki i straty.

**Wiersz 09 i 24** - wiersz 09 jest sumą przychodów zarejestrowanych pod poz. 01+05+06+07+08, które powinny równać się sumie rozchodów zapisanych w poz. 10+12+13+14+15+16+18+19+20.

W celu ilościowego zbilansowania przychodów i rozchodów proponuje się podawać rzeczywiste ilości według stanów kartotek magazynowych.

**Wiersz 10 i 12** - **Należy podać wielkość sprzedaży odbiorcom końcowym, przy czym wybór odpowiedniego wiersza zależy od rodzaju paliwa i jego przeznaczenia.**

**Wiersz 10** - „sprzedaż określonym odbiorcom końcowym”:

- w przypadku **paliw silnikowych** (autogazu, biodiesla B-100, benzyn silnikowych, oleju napędowego) należy podać wielkość sprzedaży odbiorcom detalicznym na stacjach paliw,
- w przypadku **paliwa żeglugowego** należy podać wielkość sprzedaży dla statków żeglugi śródlądowej,
- w przypadku **lekkiego oleju opałowego** należy podać wielkość sprzedaży dla gospodarstw domowych, rolniczych i małych odbiorców przemysłowych,
- w przypadku **ciężkiego oleju opałowego** należy podać wielkość sprzedaży do odbiorców kupujących (do własnego użytku) rocznie poniżej 24 000 ton lub miesięcznie poniżej 2 000 ton.

**W pozycji tej nie należy uwzględniać odbiorców kupujących produkt do dalszego przerobu lub dalszej odsprzedaży.**

**Wiersz 12** - „pozostałym odbiorcom finalnym”:  
należy podać sprzedaż odbiorcom finalnym zakupującym produkt hurtowo, do własnego użytku. W tej kategorii znajdują się przede wszystkim przedsiębiorstwa transportowe.

**Wiersz 13** - przez pojęcie „sprzedaż innym firmom naftowym” należy rozumieć sprzedaż do rafinerii krajowych, spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej PKN ORLEN S.A. oraz grupy LOTOS S.A. (np. do spółek olejowych, asfaltowych, parafinowych) oraz sprzedaż innym firmom naftowym tj. tzw. producentom paliw, mieszalniom, firmom handlowym kupującym produkty do dalszej sprzedaży.

**Wiersz 14 i 15** - nie wymagają wyjaśnień.

**Wiersz 16** - obejmuje wielkość eksportu oraz dostaw wewnątrzspółnotowych. Wielkości wykazane w tym wierszu w poszczególnych grupach produktowych powinny być zgodne z ilościami wykazanymi w Dziale 4.

**Wiersz 17 i 18** - nie wymagają wyjaśnień.

## Objaśnienia do wybranych kolumn Działu 1:

**Ropa naftowa (kol. 1)** – należy wykazywać łącznie z kondensatem gazowym.

**Bioetanol (kol. 2)** – alkohol etylowy wytwarzany z biomasy.

**Komponenty benzynowe (kol. 3)** – obejmują np. benzynę surową, reformat benzynowy, benzynę bazową, krakingową oraz półprodukty przeznaczone do wytwarzania produktów gotowych, znajdujące się w końcowym etapie procesu produkcyjnego.

**Estry (kol. 11)** – ester metylowy albo ester etylowy kwasów tłuszczowych wyprodukowany z biomasy.

**Estry stanowiące samoistne paliwo (kol. 12)** – samoistne paliwo do silników wysokoprężnych stanowiące w 100 % metylowe lub etylowe estry kwasów tłuszczowych, określane nazwą handlową B-100.

**Komponenty oleju napędowego (kol. 13)** – półprodukty wykorzystywane jako wsad do dalszego przetwarzania w przemianie rafineryjnej lub mieszalni.

**Komponenty nafty do silników odrzutowych turbinowych (kol. 18)** – półprodukty przeznaczone jako wsad do dalszego przetwarzania w przemianie rafineryjnej lub mieszalni.

**Pozostałe nafty (kol. 20)** – produkty destylujące w temperaturze od 150 °C do 300 °C, używane w innych celach niż transport lotniczy.

**Komponenty lekkiego oleju opałowego (kol. 21)** – półprodukty wykorzystywane jako wsad do dalszego komponowania (mieszania).

**Lekki olej opałowy (kol. 22)** – Ekoterm, Lotos Red i podobne oleje opałowe.

**Komponenty ciężkiego oleju opałowego (kol. 24)** – obejmują m.in. destylat próżniowy oraz inne półprodukty zbliżone do ciężkiego oleju opałowego, przeznaczone do dalszego ich przetwarzania w przemianie rafineryjnej.

**Komponenty do produkcji asfaltów (kol. 29)** – obejmują półprodukty zbliżone do ciężkiego oleju opałowego, przeznaczone do wytwarzania asfaltów.

**Benzyny specjalne (do ekstrakcji i lakierów) (kol. 32)** – produkty rafineryjne o cechach zbliżonych do benzyn lub nafty, używane do celów nieenergetycznych, np. jako substancje rozcieńczające do farb.

**Pozostałe półprodukty rafineryjne pochodzenia naftowego (kol. 33)** – niewymienione w formularzu produkty rafinacji ropy naftowej, stanowiące wsad do dalszego przetwarzania w przemianie rafineryjnej lub mieszalni.

**Benzyny do pirolizy (kol. 38)** – produkty używane głównie w procesach petrochemicznych do produkcji etylenu lub związków aromatycznych.

**Pozostałe produkty naftowe (kol. 40)** – niewymienione w formularzu gotowe produkty rafineryjne.

**Biometanol (kol. 41)** – alkohol metylowy wyprodukowany z biomasy.

**Biodimetyloeter (kol. 42)** – dimetyloeter wyprodukowany z biomasy.

**Bio-ETBE (kol. 43)** – ETBE wyprodukowany na bazie bioetanolu.

**Bio-MTBE (kol. 44)** – MTBE wyprodukowany na bazie biometanolu.

**Inne dodatki uszlachetniające pochodzenia nienaftowego (kol. 45)** – związki chemiczne niewęglowodorowe i nie będące biokomponentami, dodawane do produktów naftowych w celu polepszenia ich właściwości, takich jak: liczba oktanowa, cetanowa, temperatura zamarzania lub inne właściwości fizykochemiczne. W tej pozycji należy uwzględnić MTBE.

**Etan (kol. 46)** – produkt pozyskiwany z gazu rafineryjnego lub wydobywany wraz z gazem ziemnym, między innymi obejmuje frakcję butadienową – surowiec do polimeryzacji.

**Oleje odpadowe przepracowane (kol. 50)** – zużyte technologicznie oleje silnikowe, smarowe.

### **Przeliczniki jednostek (tony/litry) dla ważniejszych paliw:**

benzyny silnikowe	kod 088, 089	1 tona	1337	litrów
benzyna lotnicza	kod 069	1 tona	1380	litrów
oleje napędowe do silników szybkoobrotowych	kod 064, 067	1 tona	1200	litrów
oleje napędowe (paliwo żeglugowe)	kod 010	1 tona	1160	litrów
nafta do silników odrzutowych	kod 038	1 tona	1250	litrów
pozostałe nafty	kod 074	1 tona	1250	litrów
lekki olej opałowy	kod 096	1 tona	1200	litrów
ciężki olej opałowy o niskiej zawartości siarki ( $\leq 1\%$ )	kod 098	1 tona	1081	litrów
ciężki olej opałowy o wysokiej zawartości siarki ( $> 1\%$ )	kod 099	1 tona	1036	litrów
benzyny do ekstrakcji i lakierów	kod 075	1 tona	1330	litrów
oleje silnikowe	kod 071	1 tona	1110	litrów
oleje i preparaty smarowe	kod 082	1 tona	1100	litrów
benzyny do pirolizy	kod 076	1 tona	1340	litrów
gaz ciekły LPG	kod 012	1 tona	1850	litrów